

Informe jurídic sobre la intervenció del Cos d'Agents Rurals i la utilització de vehicles a motor en les captures d'espècies cinegètiques per prevenir perjudicis importants als cultius.

L'article 58.1 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, preveu que, sempre que no existeixi una solució alternativa satisfactòria, les CCAA podran deixar sense efecte les prohibicions establertes en el capítol V de la Llei, mitjançant autorització administrativa, entre altres supòsits, per prevenir perjudicis importants als cultius, el ramat, els boscos, la pesca i la qualitat de les aigües.

D'acord amb l'article 33 de la Llei 1/1970, de 4 d'abril, de Caça els titulars dels aprofitaments cinegètics són responsables dels danys originats per les peces de caça que procedeixen dels terrenys acotats. D'altra banda, l'apartat 4 del mateix article preveu que en cas que la producció agrícola, forestal o ramadera de determinades finques sigui perjudicada per la caça, l'administració pot, a instància de part, autoritzar els propietaris de les finques a adoptar mesures extraordinàries de caràcter cinegètic per a protegir els cultius.

El control de les poblacions d'espècies cinegètiques amb la finalitat de prevenir danys forma part de les obligacions dels titulars dels terrenys cinegètics.

En aquest sentit, la resolució AAM/531/2013, d'11 de març, per la qual es fixen les espècies objecte d'aprofitament cinegètic, els períodes hàbils de caça i les vedes especials per a la temporada 2013-2014 en tot el territori de Catalunya, inclou un apartat, el núm 11, dedicat a les autoritzacions excepcionals que es poden sol·licitar i atorgar per prevenir danys produïts per una abundància d'individus d'una espècie cinegètica o no protegida que resulti nociva per a les persones o perjudicial per a l'agricultura, la ramaderia, els terrenys forestals, les espècies protegides o la caça.

Pel que fa a aquestes autoritzacions excepcionals cal tenir en compte les qüestions següents:

- Legitimació per demanar-les: han de ser sol·licitades pels titulars de les àrees de caça, propietaris de terrenys inclosos en reserves nacionals de caça o àrees privades de caça, promotors de zones de seguretat, propietaris de terrenys inclosos en aquestes zones, propietaris de refugis de fauna salvatge o propietaris de terrenys en zones d'aprofitament comú. És a dir, les persones que són responsables de controlar els danys produïts per les espècies cinegètiques, o bé les persones que estan patint

els perjudicis en els seus béns o drets. En canvi, no te cabuda en el marc descrit que els agents rurals sol·licitin l'atorgament de l'autorització excepcional i en siguin els titulars. Aquesta es una actuació que han de demanar les parts que estan obligades a prevenir aquests danys ja que en son els responsables. D'altra forma, podria interpretar-se que l'Administració està assumint una obligació que correspon als propietaris dels aprofitaments cinegètics.

- Competència i procediment per atorgar-les: s'atorguen per resolució del director dels serveis territorials del DAAM a proposta de les àrees corresponents de Medi Natural. Existeix un procediment aprovat a nivell intern anomenat Indexa que inclou els models de sol·licitud i de resolució així com instruccions i criteris.
- Contingut de les autoritzacions: aquest aspecte de les autoritzacions és el que presenta més rellevància, atès que pot incloure excepcions respecte de prohibicions legals d'utilitzar determinats mètodes i mitjans de captura.

D'acord amb l'article 58.3 de la Llei 42/2007, l'autorització administrativa ha d'especificar:

- a) L'objectiu i la justificació de l'acció.
- b) Les espècies a què es refereix.
- c) Els mitjans, les instal·lacions, els sistemes o mètodes a utilitzar i els seus límits, així com les raons i el personal qualificat per al seu ús.
- d) La natura i les condicions de risc, les circumstàncies de temps i lloc i, si és procedent, les solucions alternatives no adoptades i les dades científiques utilitzades.
- e) Les mesures de control que s'han d'aplicar.

En consonància amb aquest precepte, la resolució AAM/531/2013, d'11 de març, concreta que les autoritzacions excepcionals han d'especificar:

- a) l'espècie o espècies objecte d'autorització,
- b) les causes excepcionals que les motiven,
- c) el període i lloc concret de les autoritzacions,
- d) la modalitat o modalitats i arts autoritzades
- e) el caràcter d'aquestes autoritzacions,
- f) la/es persona/es autoritzada/es,
- g) les mesures de control,
- h) el resultat de les captures efectuades.

En l'apartat b) relatiu a les causes excepcionals que motiven l'autorització, caldrà detallar en aquest apartat les circumstàncies que justifiquen l'autorització, i les mesures adoptades fins al moment i que s'han demostrat insuficients. En definitiva, cal justificar que no existeix una altra solució alternativa satisfactòria.

En l'apartat c) relatiu al període i lloc concret de les autoritzacions, caldrà identificar el lloc concret o el recorregut concret, sense que sigui suficient la mera identificació del municipi o comarca.

En l'apartat d) relatiu a les modalitats i arts autoritzades, caldrà justificar el mètode emprat. Les autoritzacions excepcionals per evitar danys a l'agricultura permeten excepcionar la prohibició general continguda a l'article 62.3 de la Llei 42/2007 d'utilitzar els mètodes enumerats a l'annex VII de la Llei. Entre aquests mètodes es troben les fonts lluminoses artificials i els vehicles a motor. A banda de la justificació tècnica de la utilització del mètode emprat (focus, vehicle), l'aplicació d'aquesta excepció requereix haver justificat que no existeix altre solució satisfactòria alternativa. Per tant, caldrà justificar que no existeix un altre mètode que sigui satisfactori per evitar els perjudicis als cultius. La previsió de poder utilitzar vehicles a motor ha de respectar en tot cas la normativa sobre ús d'armes de foc. En aquest sentit, l'article 149 del Reglament d'armes aprovat per Reial Decret 137/1993, de 29 de gener, estableix que les armes només es poden traslladar desmuntades o en caixes o fundes durant el trajecte fins el lloc on es poden utilitzar.

Pel que fa a la intervenció dels membres del CAR en les captures d'espècies cinegètiques per raó de prevenir perjudicis importants als cultius, aquesta es pot contemplar a l'apartat g) relatiu a les mesures de control, en el sentit que la seva intervenció es preveu com a garantia de coordinació i bona execució de tota l'actuació. Es podria preveure la intervenció del CAR únicament en els supòsits en que s'autoritza la utilització de vehicles a motor.

Actualment, el procediment Indexa sobre els elements que han de constar a la resolució d'autorització excepcional per a caçar o capturar en viu el porc senglar, preveu l'ordre de prelación dels mètodes i persones autoritzades en el següent sentit:

Pel que fa a mètodes: 1er) batudes ordinàries durant dia. 2on) aguaites diürns. 3er) Aguaites nocturns amb focus lluminós.

Pel que fa a persones autoritzades excepcionalment: 1er) caçadors locals i de l'àrea de caça. 2on) caçadors no locals i proposats per la federació de caça territorial 3er) Agents Rurals, amb o sense caçadors

→ Per tal de donar entrada a la utilització de vehicles a motor caldria introduir-lo en l'ordre de prelación dels mètodes de captura, afegint un 4rt supòsit anomenat "Recorregut nocturn amb focus lluminós i vehicle tot terreny a motor per detectar espècie cinegètica objectiu, i efectuar trets amb armes de foc des del vehicle aturat i motor apagat per abatere-la".

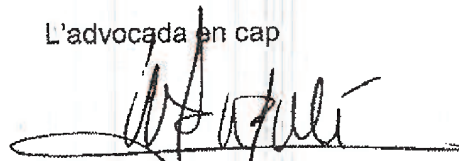
Atès que es tracta d'una modalitat que inclou diverses prohibicions que s'excepcionen (de nit, amb focus, des de vehicle, en època de veda i des de zona de seguretat (camí o pista forestal o carretera), caldrà justificar prèviament que les altres modalitats de caça que es poden autoritzar excepcionalment, no han resultat efectives o són inviables o hi ha riscos per a les persones i béns per poder-les aplicar. També, com en totes les altres modalitats autoritzades excepcionalment, l'autorització ha de ser motivada, justificant que no existeix un altra solució satisfactòria. En l'autorització excepcional caldrà detallar les condicions específiques per aplicar la modalitat i les pertinents mesures de control.

Barcelona, 25 de juliol de 2013

La responsable de Recursos
i Assumptes Contenciosos

Teresa Español Realp

L'advocada en cap

Imma Puigmalé Recasens